

Trondheim, 29. januar 2025

Innspill til Musikkutvalget fra Ringve Musikkmuseum og Rockheim – det nasjonale museet for populærmusikk.

Vi viser til tidligere innsendt innspill fra Museumsforbundet som peker på Ringve og Rockheim sin rolle som nasjonalt museum for musikk og musikkinstrumenter. Museet er organisert som en avdeling i Museene i Sør-Trøndelag og driver derfor enhetlig forvaltning av musikkarven. Når det kommer til nasjonale minoriteters musikk og musikkarv vil vi her peke på tre viktige prinsipielle punkt, med et par eksempler.

Tradisjonelle musikkformer har historisk gjerne vært tradert, det vil si overført gjennom direkte overlevering. De kan derfor være mangelfullt dokumentert, og sårbare for demografiske forhold som endrede bosettingsmønstre og andre kulturelle forhold. Det er derfor for det første viktig at arkiv- og dokumentasjonsfunksjonene til museer sikres ressurser til å dokumentere (filme/lydfeste/nedtegne m.m.) levende tradisjoner. Museene må også ha tilstrekkelige ressurser til å utvikle kompetanse og ha nøkkelstillinger knyttet til innsamling, forskning på og formidling av nasjonale minoriteters musikkarv.

Når det gjelder samisk musikkarv, finnes det allerede viktige samlinger av immaterielt materiale, som må sikres tilgjengelige ressurser for videre forvaltning, forskning og formidling. Vi vil her særlig argumentere for at Nordnorsk folkemusikksamling og joikearkiv i Tromsø får forutsigbare rammer og en fagstab. Samlingen finnes allerede, og det er risiko for at arkivet ikke vil fungere som en tilgjengelig kunnskapsbank om det ikke følges opp med ressurser til både forvaltning, tilgjengeliggjøring og videre dokumentasjon/ forskning. Arkivet rommer også kvensk materiale, og er en god modell for hvordan det kan jobbes videre med nasjonale minoriteters musikkarv. Prosjektet DigiJoik er et viktig eksempel på nye muligheter, men også faglige problemstillinger, knyttet til formidling av denne kulturarven.

Trondheim kunstmuseum

Museene i Sør-Trøndelag AS, Felles postmottak,
Postboks 6289 Torgarden, 7489 Trondheim
Telefon/Telephone .....+47 73 60 41 00
Org.nr./VAT ID No. ....NO 993 595 675
Bank 4202.20.07038
E-post/E-mail .....post@mist.no
Web.....www.mist.no

Det andre punktet tar utgangspunkt i Norges tilslutning til UNESCO-konvensjonen av 2003 om immateriell kulturarv. Konvensjonen omhandler levende kulturarv, og målet er at aktørene selv skal holde sine tradisjoner i live. I konvensjonen fremheves kulturarvinstitusjonenes viktige rolle som beskytter av tradisjoner. Dette skal skje i samråd med, og på premissene til, de som forvalter tradisjonene – i dette tilfellet nasjonale minoriteter. Det er derfor viktig at det utvikles kompetanse på minoriteters kulturarv hos de nasjonale institusjonene slik at man kan forstå aktørenes behov og bidra til å bygge rammer for deres levende musikalske uttrykk. En bredere rekruttering til museene enn hittil er et viktig moment i så måte.

Gjennom Creative Europe-prosjektet Dance ICH har Senter for folkemusikk og folkedans og Ringve/ Rockheim sammen med kulturarvsinstitusjoner fra Belgia, Hellas, Romania, Ungarn og Slovenia jobbet med å omsette UNESCO-konvensjonen til metodisk arbeid med “safeguarding” av levende dansetradisjoner. Prosjektet har vist et behov for arenaer som kan brukes for å vise fram og rekruttere til immaterielle tradisjoner. Vi mener metodikken har overføringsverdi til nasjonal minoriteters musikkarv. Her kan museene spille en rolle for å legge til rette for aktivitet og møte behov som finnes i nasjonale minoritetsmiljøer, som lokaler, synliggjøring, faglig anerkjenning og praktisk/teknisk bistand.

Det siste punktet er knyttet til Nasjonalt museumsnettverket for musikk og musikkinstrumenter som ledes fra musikkmuseet Ringve/ Rockheim. Nettverket samler museer over hele landet som jobber med musikk på ulike vis. Nettverket kan aktiviseres opp mot nasjonale minoriteter fordi medlemmene og deres arenaer og samlinger er spredt over hele Norge. Man kan tenke på dette som en desentralisert modell som kan ha oppgaver knyttet til å dokumentere og synliggjøre nasjonale minoriteters musikkarv. Nettverket mangler imidlertid medlemmer fra enkelte geografiske regioner og har tematiske områder det ikke dekker i dag. Med en tydeligere rolle som støttespiller for nasjonale minoriteters musikkarv, for eksempel i samarbeid med aktører som Saemien Sijte og museumsstiftelsen RiddoDuottarMuseat, kan også Museumsnettverket for musikk og musikkinstrumenter ta en tydeligere rolle i tråd med UNESCO-konvensjonen.

Arnfinn Stendahl Rokne, museumsdirektør

Annabella Skagen, avdelingsleder kulturarvsforvaltning

Ringve/ Rockheim

Museene i Sør-Trøndelag